

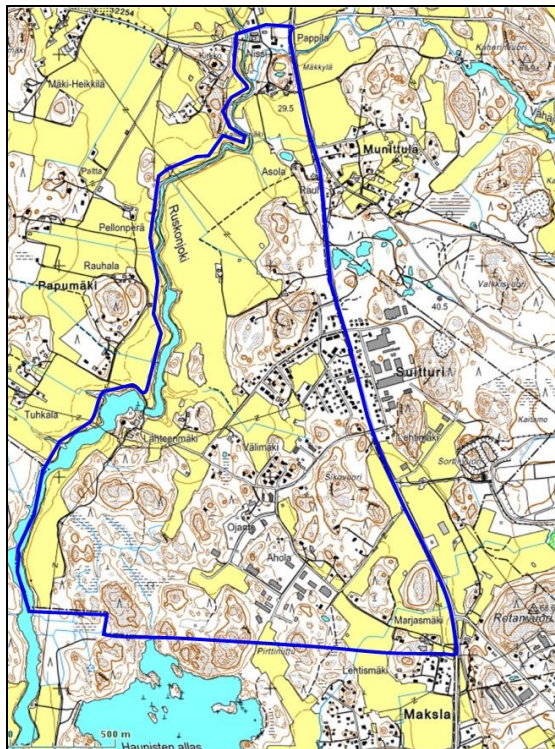
Ruskon kunta**Ruskon eteläosan yleiskaava****Luontoselvityksen täydennys****1 JOHDANTO**

Tämä luontoselvitys on tehty Ruskon kuntaan Ruskon eteläosan osayleiskaavaa varten. Osayleiskaava-alueen itäosan kattaa Turun lentokentän pohjoispuolen luontoselvitys (Maa ja Vesi Oy 2002). Selvityksessä kartoitettiin yleiskaava-alueen länsiosan luonnonympäristön yleispiirteet sekä alueella mahdolliset sijaitsevat luonnonarvoiltaan merkittävät kohteet.

Selvitystä varten koottiin olemassa olevat luontotiedot ja tehtiin maastokäynnit 2.7. ja 12.7.2007. Selvityksen teki FM biologi Soile Turkulainen Pöyry Environment Oy:stä.

2 SELVITYSALUEEN SIJAINTI JA YLEISKUVAUS

Selvitysalue on Ruskon kunnan eteläosassa Ruskonjoen ja Turku-Rusko -tien välisellä alueella (kuva 1). Alueen länsireunalla on Ruskojokeen rajoittuvia peltoja ja niittyjä ja vanhoja pihapiirejä ja Vahdon tien tuntumassa asuin- ja teollisuusaluetta. Näiden ulkopuolelle jää kallioisia kumpareita ja laajempi yhtenäinen metsäalue alueen eteläosassa.

Kuva 1. Selvitysalue rajaous. Pohjakartta © Maanmittauslaitos 2005. Lupa nro 495/KP/04.

3 LÄHTÖTIEDOT

Ympäristöhallinnon Hertta-järjestelmässä ei ole luonnonsuojelullisesti merkittäviä kohteita tai uhanalaisten lajien esiintymiä selvitysalueella tai sen välittömässä lähiympäristössä. Maakunnallisissa perinnemaisema- (Lehtomaa 2000) ja kallioalueinventoinneissa (Heikkinen ja Husa 1995) ei ole mainintoja kohteista alueella.

Aikaisemmissa selvitysalueita osittain koskevissa luontoselvityksissä ei ole mainintoja luontoarvoiltaan merkittävistä kohteista alueella (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2002, Suunnittelukeskus Oy 2004). Ruskon kirkonkylän maisemakokonaisuus kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin kulttuurihistoriallisiin ympäristöihin (Museovirasto 1993). Kirkonkylä sekä Asolan ja Lähteenmäen pihapiirit on mainittu maisemallisesti merkittävänä ympäristökohteina (Turun yliopiston maantieteen laitos 1995).

4 MAASTOKARTOITUKSET

Maastokartoituksissa pyrittiin lainsäädännön ja viranomaisvaatimusten mukaisesti huomioimaan seuraavat kohteet:

- luonnonsuojelulain 1096/1996 4 luvun 29 § mukaiset luontotyytit
- vesilain 1961/264 1 luvun 15a ja 17a § mukaiset luonnontilaisina säilytettävät kohteet
- metsälain 1093/1996 3 luvun 10 § mukaiset tärkeät elinympäristöt
- uhanalaisille lajeille (Rassi ym. 2000) sekä luontodirektiivin 79/409/ETY liitteen IV(a) lajeille (mm. liito-orava) ja lintudirektiivin 92/43/ETY liitteen I lajeille soveltuvat elinympäristöt
- muut luonnon monimuotoisuuden kannalta huomionarvoiset kohteet

5 LUONTOARVOILTAAN MERKITTÄVÄT KOHTEET

Kohteet on numeroitu niin, että numerointi on jatkoa osayleiskaavan perustietoraportin luontokohdekartan numeroinnille. Tässä mainituilla kohteilla täydennetty kartta on tämän raportin liitteenä.

5.1 Metsälakikohteet

Eteläosan kalliot

Haunisten altaan pohjoispuolella on metsäalue, jossa on useita 10–15 m korkeita kalliomäkiä (kuvat 2 ja 3, liitekartta). Kallioiden lakiosissa kasvaa kitukasvuista kalliomännikköä ja niiden aluskasvillisuus karun tyyppistä. Putkilokasveista ovat tavallisia kanerva, sianpuolukka, puolukka ja metsälauha. Paikoin kasvaa rannikkoalueen kallioalueille tyypillistä kalliohatikkaa. Avoimia, sammal- ja poronjäkäläpeitteisiä kallio-pintoja esiintyy yleisesti. Lahopuita ei juuri esiinny. Kallioiden reuna- ja välialueet ovat enimmäkseen nuoria talousmetsiä ja ojitettuja kangaskorpia tai -rämeitä.

Kallioalueet ovat mahdollisia metsälain tarkoittamia vähätuottoisia kallioita (liitekartta, kohde nro 42). Ne eivät ole luontoarvoiltaan erityisen monipuolisia tai edustavia mutta ovat silti paikallisesti huomionarvoisia.

Kuvat 2 ja 3. Kalliomäki selvitysalueen eteläosassa (vas.). Kallioiden kasvilajistoon kuuluu mm. kalliohatikka.

5.2 Muut kohteet

Ruskonjoki

Ruskonjoki on selvitysalueen pohjoisosassa noin viiden metrin, eteläosassa padottuna altaana yli 50 metrin levyinen. Jokea ympäröivät viljellyt pellot ja niityt, joista osa on laidunnettuja. Jokirannat ovat koko matkalla enimmäkseen avoimia, eivät pensoittuneita. Tyypillisiä jokivarressa kasvavia kookkaita ruohoja ja heiniä ovat mm. kurjenmiekka, mesiangervo, korpikaisla, ranta-alpi ja rohtovirmajuuri.

Jokiympäristö on luonto- ja maisema-arvoiltaan paikallisesti-alueellisesti merkittävä (liitekartta, kohde nro 43). Ruskonjokeen laskee suunnittelualueen pohjoisreunassa Vähäjoki, joka on mainittu huomionarvoisena luontokohteena (Maa ja Vesi Oy 2002, kohde nro 8).

Kuvat 4 ja 5. Näkymät Ruskonjoelle Lähtenmäen eteläpuolelta (vas.) ja Ruskon kirkolta.

5.3 Uhanalaiset lajit ja luonto- ja lintudirektiivilajit

Lähtenmäen asuinalueella pesii turkinkyyhkyjä (kohde nro 40). Laji on luokiteltu Suomessa vaarantuneeksi (VU).

Maastokäynnillä heinäkuun alussa selvitysalueelta tarkistettiin luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin kuuluvalla liito-oravalle soveltuvat elinympäristöt, mutta lajista ei havaittu merkkejä.

5.4 Muut kohteet

Vahdon tien varressa on rauhoitettu Asolan mänty (kohde 41).

6 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Yleisesti selvitysalue on jo pääosin rakennettua ja viljeltyä aluetta. Lähtötiedoissa ei ollut mainintoja luontoarvoiltaan merkittävistä kohteista alueella.

Selvityksessä arvioitiin suunnittelussa huomioon otettaviksi luontoarvoiksi kallioalueet mahdollisina metsälakikohteina ja turkinkyyhky VU-lajina. Ruskonjokivarsi ja Vähäjokivarsi arvioitiin suunnittelussa huomioon otettaviksi paikallisesti merkittäviksi alueiksi.

7 LÄHTEET

Heikkinen, R. & Husa, J. 1995. Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet Turun ja Porin läänissä. Vesi- ja ympäristöhallinnon julkaisuja sarja A 210.

Lehtomaa, L. 2000: Varsinais-Suomen perinnemaisemat. Alueelliset ympäristöjulkaisut 160. Lounais-Suomen ympäristökeskus.

Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. - 192 s. Metsälehti Kustannus. Helsinki.

Museovirasto ja ympäristöministeriö 1993: Rakennettu kulttuuriympäristö. Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16. <http://www.nba.fi/rky1993/>

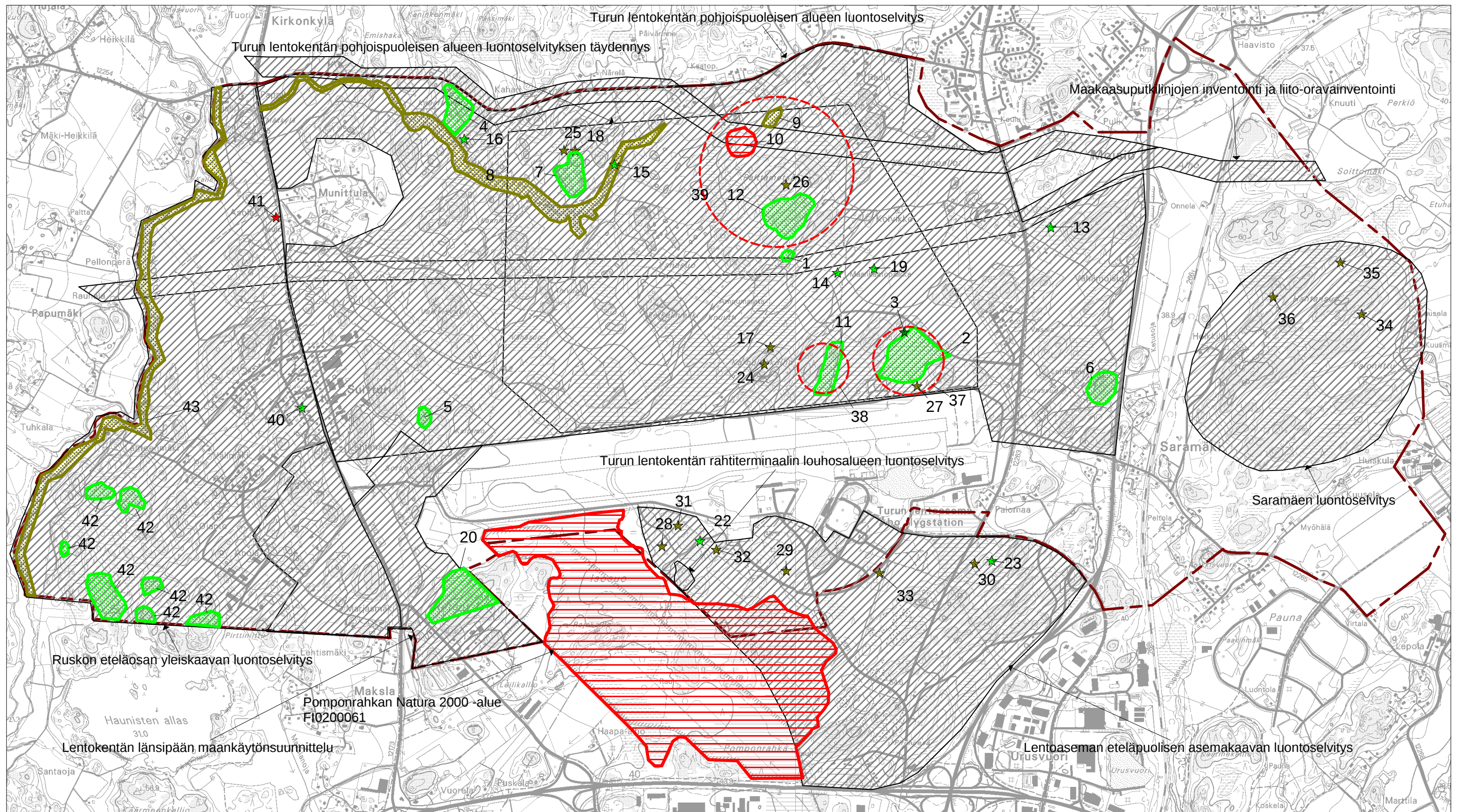
Rassi, P., Alanen, A., Kanerva, T. ja Mannerkoski, I. (toim.) 2000: Suomen lajien uhanalaisuus 2000. – 432 s. Ympäristöministeriö. Helsinki.

Suomen ympäristökeskus 2006: Hertta-järjestelmän tiedot luontokohteista ja uhanalaisista lajeista. 14.12.2006.

Suunnittelukeskus Oy 2004: Lentokentän länsipään maankäytön suunnittelu.

Turun yliopiston maantieteen laitos 1995: Ruskon kunnan alueella sijaitsevat maisemallisesti arvokkaat ympäristökohteet.

Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2002: Turun seudun uusien maakaasuputkien luontoinventointi ja liito-oravainventointi välillä Turku-Naantali.

ARVO*	NRO	TYYPPI	TIETOLÄHDE	KUVAUS
1a	21	Natura-alue, Pomponrahka FI0200061	Natura-lomake, Biota 2001, JM-ympäristötutkimus 2002, Suomen Luontotieto Oy 2004	Natura-alue, SCI, luonnonsuojelulaki + maankäyttö- ja rakennuslaki
1a	41	Asolan mänty		luonnonmuistomerkkinä rauhoitettu puu
1c	10	liito-oravareviiri	Maa ja Vesi Oy 2002, Enviro Oy 2002	luontodirektiivin liitteen IV (a) laji
1c	37	liito-oravareviiri	Suomen Luontotieto Oy 2004	luontodirektiivin liitteen IV (a) laji
1c	38	liito-oravareviiri	Suomen Luontotieto Oy 2004	luontodirektiivin liitteen IV (a) laji
1c	39	liito-oravareviiri	Suomen Luontotieto Oy 2004	luontodirektiivin liitteen IV (a) laji
3a	1	lehmusesiintymä	Maa ja Vesi Oy 2002, Enviro Oy 2002	mahdollinen metsälakikohde: rehevä lehtolaikku
3a	2	kosteikko ja rehevä lehto	Maa ja Vesi Oy 2002, Suomen Luontotieto Oy 2004	mahdollinen metsälakikohde: rehevä lehtolaikku
3a	4	kallioalue ja alusmetsä, Kaharinvuori	Maa ja Vesi Oy 2002, Enviro Oy 2002, Turun yliopisto 1995, Arvokkaat kallioalueet 1995	paikallisia arvokas kallioalue, mahdollinen metsälakikohde: kallio ja jyrkäne
3a	5	kallioalue	Maa ja Vesi Oy 2002	mahdollinen metsälakikohde: kallio
3a	6	kallioalue	Maa ja Vesi Oy 2002	mahdollinen metsälakikohde: kallio ja jyrkäne
3a	7	kallioalue	Maa ja Vesi Oy 2002	mahdollinen metsälakikohde: kallio ja jyrkäne
3a	11	lehtolaikku	Suomen Luontotieto Oy 2004	mahdollinen metsälakikohde: rehevä lehtolaikku
3a	12	kallioalue	Suomen Luontotieto Oy 2004	mahdollinen metsälakikohde: kallio
3a	20	kallioalue, Rotanvuori	Suunnittelukeskus Oy 2005, Turun yliopisto 1995	paikallisia arvokas kallioalue, mahdollinen metsälakikohde: kallio
3a	42	kalliolaueet	Pöyry Environment Oy 2007	mahdollinen metsälakikohde: kallio
3b	13	tiltalti	Maa ja Vesi Oy 2002, Enviro Oy 2002	VU-laji
3b	14	peltosirkku	Maa ja Vesi Oy 2002, Enviro Oy 2002, Suomen Luontotieto Oy 2004	VU-laji, lintudirektiivin I-liitteen laji
3b	15	tiltalti	Maa ja Vesi Oy 2002	VU-laji
3b	16	tiltalti	Maa ja Vesi Oy 2002	VU-laji
3b	19	peltosirkku	Suomen Luontotieto Oy 2004	VU-laji, lintudirektiivin I-liitteen laji
3b	22	käenpiika	JM-ympäristötutkimus 2001	VU-laji
3b	23	tiltalti	JM-ympäristötutkimus 2001	VU-laji
3b	40	turkinkyyhky	Maa ja Vesi Oy 2002	VU-laji
4	3	valkolehdokkiesiintymä	Maa ja Vesi Oy 2002	rauhoitettu kasvilaji
4	8	jokiympäristö, Vähäjoki	Maa ja Vesi Oy 2002, Enviro Oy 2002, Turun yliopisto 1995	muu paikallisesti huomionarvoinen luontokohde
4	9	lehtimetsä	Maa ja Vesi Oy 2002, Enviro Oy 2002	muu paikallisesti huomionarvoinen luontokohde
4	17	kangaskiuru	Suomen Luontotieto Oy 2004	NT-laji, lintudirektiivin I-liitteen laji
4	18	kangaskiuru	Suomen Luontotieto Oy 2004	NT-laji, lintudirektiivin I-liitteen laji
4	24	kehrääjä	Suomen Luontotieto Oy 2004	NT-laji, lintudirektiivin I-liitteen laji
4	25	kehrääjä	Suomen Luontotieto Oy 2004	NT-laji, lintudirektiivin I-liitteen laji
4	26	harmaapäätikka	Suomen Luontotieto Oy 2004	NT-laji, lintudirektiivin I-liitteen laji
4	27	harmaapäätikka	Suomen Luontotieto Oy 2004	NT-laji, lintudirektiivin I-liitteen laji
4	28	kehrääjä	JM-ympäristötutkimus 2001	NT-laji, lintudirektiivin I-liitteen laji
4	29	kehrääjä	JM-ympäristötutkimus 2001	NT-laji, lintudirektiivin I-liitteen laji
4	30	kehrääjä	JM-ympäristötutkimus 2001	NT-laji, lintudirektiivin I-liitteen laji
4	31	kangaskiuru	JM-ympäristötutkimus 2001	NT-laji, lintudirektiivin I-liitteen laji
4	32	kangaskiuru	JM-ympäristötutkimus 2001	NT-laji, lintudirektiivin I-liitteen laji
4	33	kangaskiuru	JM-ympäristötutkimus 2001	NT-laji, lintudirektiivin I-liitteen laji
4	34	kehrääjä	Karhilahti 2006	NT-laji, lintudirektiivin I-liitteen laji
4	35	kehrääjä	Karhilahti 2006	NT-laji, lintudirektiivin I-liitteen laji
4	36	kehrääjä	Karhilahti 2006	NT-laji, lintudirektiivin I-liitteen laji
4	43	jokiympäristö, Ruskonjoki	Pöyry Environment Oy 2007	muu paikallisesti huomionarvoinen luontokohde

* Arvoluokka: 1=suunnittelua vahvasti ohjaava, 2=suunnittelua selvästi ohjaava, 3=suunnittelussa huomioon otettava, 4=vähemmän merkittävä suunnittelussa huomioon otettavat

1.Suojelua vahvasti ohjaavat luontoarvot.

1a. Natura 2000-alueista, luonnonsuojelualueista ja luonnonsuojeluohjelmien alueista on noudatettava niitä koskevia määräyksiä.

1b. Suojeltua luontotyyppiä ei saa muuttaa niin, että luontotyyppin ominaispiirteiden säilyminen vaarantuu (LSL 29 §).

1c. Luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty (LSL 49 §). Erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan hävittäminen ja heikentäminen on kielletty (LSL 47 §).

2. Suunnittelua selvästi ohjaavat luontoarvot.

2a. Toimenpide, joka vaarantaa fladan, kluuvijärven, enintään yhden hehtaarin suuruisen lammen tai järven tai vesistöä pienemmän luonnontilaisen uoman tai lähteen säilymisen luonnontilaisena, on kielletty ilman ympäristölupaviraston lupaa (VL 15 a § ja 17 a §).

2b. Valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävien luontokohteiden luontoarvoja ei tule heikentää. Esimerkiksi arvokkaat kallioalueet, FINIBA-alueet ja perinnebiotoopit.

3. Suunnittelussa huomioon otettavat luontoarvot.

3a. Metsälain tarkoittamien erityisen tärkeiden elinympäristöjen metsänhoidolliset hoito- ja käyttötoimenpiteet tulee tehdä elinympäristöjen ominaispiirteet säilyttävällä tavalla (ML 10 §).

3b. Uhanalaiset lajit ovat lajeja, joiden luontainen säilyminen Suomessa on vaarantunut (LSL 46 §), ja joiden esiintymät tulee siksi pyrkiä säilyttämään.

4. Suunnittelussa huomioon otettavat vähemmän merkittävät luontoarvot.

Muut luontokohteet ja lajit tulee ottaa huomioon, niin että suunnittelu edistää luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä (MRL 5 §).